

Goede hulp is veel waard

Evaluatie na één jaar Utrechtse Buurtteams Jeugd & Gezin

Freek de Meere
Ahmed Hamdi
Jochum Deuten

Inhoud

Samenvatting	5
1 Een tussenevaluatie van de Buurtteams Jeugd & Gezin	7
1.1 De Buurtteams Jeugd & Gezin in Utrecht	7
1.2 Een analyse na 1 jaar pilot	7
1.3 Leeswijzer	8
2 De effectiviteit van de Buurtteams Jeugd & Gezin	9
2.1 Inleiding	9
2.2 De pilot Buurtteams Jeugd & Gezin	9
2.3 Resultaten van een eerste half jaar Buurtteams Jeugd & Gezin	10
2.4 Problematiek in de stad	11
2.5 Conclusies	12
3 De Buurtteams Jeugd & Gezin vergeleken in tien cases	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Selectie cases en aanpak	13
3.3 De nieuwe werkwijze van de Buurtteams in beeld	14
3.4 Kosten en effecten nieuwe werkwijze	16
3.5 Omvang van kosten met en zonder Buurtteams	19
3.6 Financiële stromen in de tien casussen	20
3.7 Gevoeligheidsanalyse	21
3.8 Conclusies	22
4 De werkzame mechanismen van Buurtteams Jeugd & Gezin	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Werkzaamheid Buurtteams Jeugd & Gezin	23
4.3 Kostenverlagende mechanismen	23
4.4 Aandachtspunten.	24
4.5 Conclusies	24
5 Conclusies en optimalisatie	25
5.1 Conclusies	25
5.2 Aanbevelingen voor optimalisatie van de aanpak Buurtteams Jeugd & Gezin	26
5.3 Aanbevelingen voor sturing	26
Literatuur	28
Bijlage 1: Opzet van de studie	29
Bijlage 2: Tien cases	33
Bijlage 3: Effectenarena	53

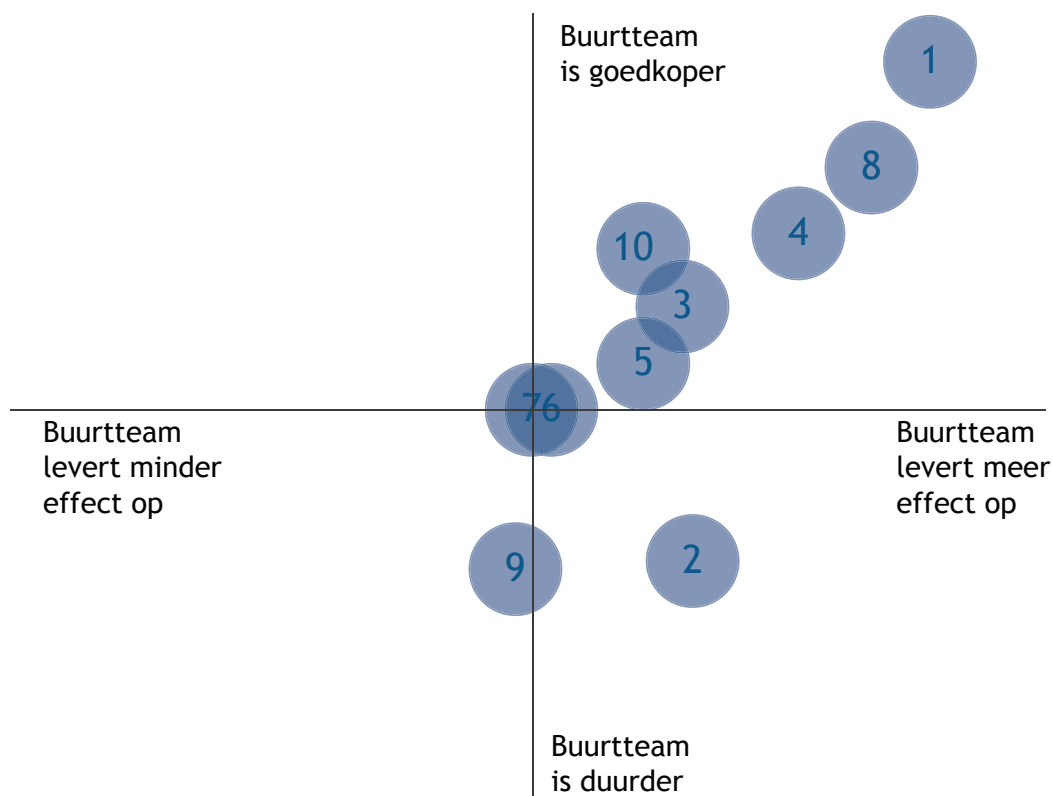
Samenvatting

De Buurtteams Jeugd & Gezin zijn er om gezinnen (tijdelijk) te ondersteunen als het niet lukt zelf oplossingen te vinden voor vragen rond bijvoorbeeld opvoeden, huisvesting, financiën en relaties. De Buurtteams willen dat kinderen gezond opgroeien met goede mogelijkheden om zich te ontwikkelen. Voor effectieve hulp en voor de veiligheid is het van belang de teams tijdig in te schakelen. De Buurtteams werken integraal en stellen de eigen kracht en het eigen netwerk van gezinnen voorop. Voor elk gezin en elke jongere is duidelijk wie de coördinatie over het plan voert (één gezin, één plan).

De gemeente Utrecht wil met deze aanpak goede, liefst betere hulp leveren en tegelijkertijd voldoen aan budgetkortingen. We concluderen dat het mogelijk is betere hulp te leveren voor een lager bedrag. We baseren deze conclusie op de beschikbare tussenevaluatie van de Buurtteams en een uitgebreide analyse van tien cases. De cases representeren de aard van het werk van de Buurtteams. De Buurtteams Jeugd & Gezin hebben te maken met een heel palet aan cliënten en werken zonder gestandaardiseerd aanbod. Effecten van de inzet van medewerkers van het Buurtteam zijn daarmee op casusniveau te vinden. De financiële analyse reconstrueert de relevante mechanismen die zorgen voor de effectiviteit en de efficiency van de aanpak. De organisatiekosten en overheadkosten van de Buurtteams zijn niet onderzocht.

De aanpak met Buurtteams heeft bij zeker negen cases minimaal tot hetzelfde kwalitatieve resultaat geleid voor de cliënten als de referentieaanpak. In de meeste gevallen (zeven van de tien) zijn zelfs betere resultaten geboekt. De overige drie cases gaan uit van min of meer hetzelfde of een beperkt kleiner effect. In zeker drie gevallen waren zowel de kosten substantieel lager als het effect substantieel groter (zie figuur).

Figuur 1 Resultaten buurtteams

De aanpak met Buurteams Jeugd & Gezin levert over het geheel van de tien onderzochte casussen een besparing op van 12 tot 28 procent vergeleken met de aanpak in de referentiesituatie (€ 15.000 tot € 50.000). Deze besparing betreft het geheel aan hulpverlening en niet alleen de gemeentelijke inzet. Vergeleken met de klassieke aanpak is er met de Buurteamaanpak in de tien casussen vooral besparing bij de AWBZ en de Jeugdzorg. Daarnaast neemt de financiële inzet vanuit woningcorporaties relatief sterk af.

Een doorberekening van de tien casussen laat zien dat tegenover de investering van de gemeente in de Buurteams een besparing staat in de orde van grootte van 32 procent. Dit betekent dat de totale kosten vanuit de huidige en toekomstige gemeentelijke financieringsbronnen (Wmo, W&I, AWBZ en Jeugdzorg) bij de aanpak met de Buurteams bij de tien casussen circa 32 procent lager uitvallen dan in de referentiesituatie. De tien cases - en dus deze 32 procent - staan niet voor de mate waarin dergelijke cases in de buurten voorkomen. De cases zijn zo gekozen dat het aard van het werk van de Buurteams zichtbaar wordt.

De integrale manier van werken van de Buurteams is essentieel om extra kwaliteit te leveren tegen minder kosten. Effectiviteit ontstaat door de combinatie met het snel en proactief werken zonder indicatie. De elementen tezamen leiden tot eerder en meer vertrouwen van cliënten, méér kwaliteit voor cliënten, minder en goedkopere hulpverlening en lagere transactiekosten.

Inhoudelijk zijn er nog mogelijkheden om de inzet van eigen kracht en het eigen netwerk te verbeteren. Ook is het nodig aan te geven waar de inhoudelijke grenzen van het Buurteam Jeugd & Gezin liggen. Specialistische hulp zal niet verdwijnen en een tijdige inzet daarvan is belangrijk. Het verdient aanbeveling te gaan praten met de partijen die, naast de gemeente, financieel het meest gebaat zijn bij de aanpak van de Buurteams Jeugd & Gezin.

De analyse laat zien dat er potentie ligt in de aanpak met Buurteams Jeugd & Gezin om goedkopere en betere hulp te verrichten. Daarbij vragen de optimalisering van werkzame bestanddelen en tegelijkertijd de beheersing van kostenverhogende factoren nog de nodige aandacht. In het rapport werken we dit in hoofdlijnen uit.

Colofon

Opdrachtgever	Gemeente Utrecht
Auteurs	Dr. F. de Meere Drs. A. Hamdi (Ecorys) Drs. J. Deuten (Jochum Deuten Advies en onderzoek)
Omslag	Ontwerppartners Breda
Uitgave	Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 HG Utrecht T (030) 230 07 99 E secr@verwey-jonker.nl I www.verwey-jonker.nl

De publicatie kan gedownload en/of besteld worden via onze website:
<http://www.verwey-jonker.nl>.

ISBN 978-90-5830-588-6

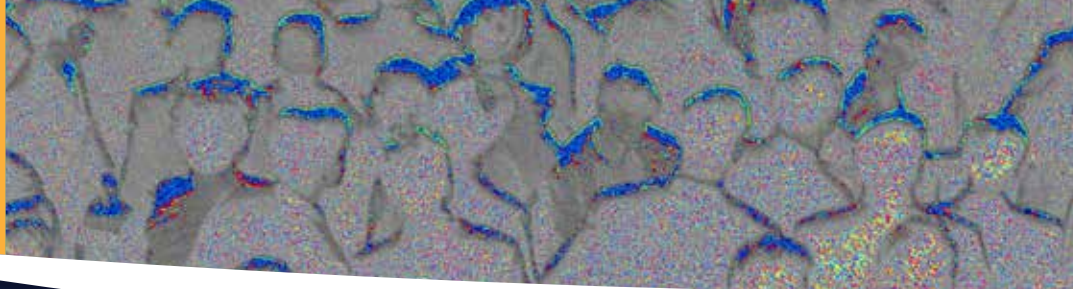
© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2012. Eerste druk.

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut.

Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute.

Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.

De Buurtteams Jeugd & Gezin zijn er om gezinnen te ondersteunen als het niet lukt zelf oplossingen te vinden voor vragen rond bijvoorbeeld opvoeden, huisvesting, financiën en relaties. De Buurtteams willen dat kinderen gezond opgroeien met goede mogelijkheden om zich te ontwikkelen. De Buurtteams werken integraal en stellen de eigen kracht en het eigen netwerk van gezinnen voorop. Voor elk gezin en elke jongere is duidelijk wie de coördinatie over het plan voert (één gezin, één plan). De integrale manier van werken blijkt essentieel om betere hulp te leveren tegen minder kosten. Het snel en proactief werken zonder indicatie leidt ook tot effectiviteit. Deze werkzame bestanddelen vragen om optimalisatie, en tegelijkertijd dient er aandacht te zijn voor het beheersen van kostenverhogende factoren.

